

MÖHUK

2016 - 2017
DERS NOTU

ALPER OSMAN GENÇ
İSTANBUL HUKUK
0201551405

MİLLETLERARASI ÖZEL USUL HUKUKU

Hoca: Prof. Cemal Şanlı 2016-2017 İÜHF

Milletlerarası Usul Hukuku: Yabancı unsurlu özel hukuk uyuşmazlıklarında uygulanacak yargılama usulü milletlerarası usul hukuktur. Bu hukuk, yabancılik unsuru taşıyan meselelerde uygulanan yerel ve milli hukuktur. Yabancı unsurlu uyuşmazlıklarda ülke mahkemelerinin yetkisi, tahkim, yargılama usulüyle yabancı hakem veya mahkeme kararlarının ülkedeki etkileri ile ilgilidir.

Yetki: Uluslararası karakterli özel hukuk davalarında halledilmesi gereken ilk mesele, davada ülke mahkemelerinin yetkili olup-olmadığını belirlemektir. MÖHUK 40. maddede: "Türk mahkemelerinin milletlerarası yetkisini iç hukukun yer itibarıyla yetli kuralları tayin eder" hükmü yer alır. Buna göre bu tür davalarda kural olarak her mahkeme kendi usul hukukuna riayet eder. Bu husus kısaca "usul lex fori"ye tâbidir" şeklinde belirtilir.

Türk hukuku bakımından yabancılik unsuru taşıyan özel hukuk meselelerine uygulanacak kuralları düzenleyen kanun 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanundur.

Milletlerarası usul Hukuku, aynı zamanda yabancı memleketlerde açılan davalar sonucu elde edilen mahkeme veya hakem kararlarının Türk yargı sistemi içindeki etkileri ile de ilgilidir. Yabancı bir mahkeme kararına istinaden Türkiye'de idari bir işlemin yapılabilmesi için, söz konusu kararın Türk mahkemeleri tarafından tanınır-tenfiz edilmesi şartı vardır. (MÖHUK 50-58)

Önemli: Milletlerarası yetki kuralları ile hiçbir ülke başka bir devlet mahkemesinin yetkisini tesis edemez. Bu yetki kuralları tek taraflı çalışan kurallardır.